

deže. Zmateční stížnost dovozuje, že, dokud není řízení trestní proti A. K. skončeno a též uznán vinným zločinem krádeže, ohledně níž stěžovatel jest viněn z účastenství, schází tu také nezbytný předpoklad pro odsouzení stěžovatele pro trestní čin posléze uvedený. V té příčině uvádí zmateční stížnost souhlasně se spisy, že bylo sice na A. K. podáno pro dotyčnou krádež oznámení, že však dosud nebyl zodpovědně slyšen, tím méně pak, že na něho podána byla obžaloba. Jak ze spisů vychází, spočívá příčina toho v tom, že obviněnému A. K. nebylo lze doručiti oběslání ku zodpovědnému výsledku, poněvadž místo jeho pobytu nebylo možno zjistiti, následkem čehož byla trestní věc proti němu z trestní věci proti stěžovateli a soudruhů dle § 57 tr. ř. vyloučena a státním zastupitelstvím navrženo, aby na něho vydán byl zatykač. Tvrzení zmateční stížnosti, že bez předchozího rozhodnutí o vině A. K. nelze uznati také stěžovatele vinným, postrádá důvodnosti. Nelze vyloučiti případy, že, buď následkem úmrtí přímého pachatele, aneb poněvadž z jiných důvodů nemůže býti před soud postaven, nemůže pro čin za vinu mu kladený docíleno býti rozsudku odsuzujícího, že však přes to objektivní i subjektivní skutková povaha činu za vinu mu kladeného do té míry jest zjištěna, že zjištění to tvoří dostatečný podklad ku rozhodnutí o vině spoluvinníků, účastníků a podílníků. A v tom směru v daném případě nalézací soud bezvadně zjistil a dostatečně odůvodnil, že kromě tří šunek v ceně 180 K A. H-ovi odcizených byla tomuto v době od února do dubna 1918 odcizena ještě další jedna šunka a 4 kg bůčku v ceně úhrnné 100 K, že stěžovatel tyto odcizené předměty na sebe převedl a že tak učinil v plném vědomí, že jedná se o věci ukradené. Zjištění toto jeví se býti dostatečným podkladem odsuzujícího výroku ohledně stěžovatele v tomto směru. Nebyl tudíž zamítnutím shora uvedeného návrhu zanedbán neb nesprávně vyložen nějaký zákon neb nějaké pravidlo řízení trestního, ježž šetřiti káže podstata řízení, kterým se zajišťuje obhajování, a postrádá tudíž zmateční stížnost po této stránce odůvodněnosti.

Čís. 31.

Soukromému účastníku nepřisluší, není-li podpůrným žalobcem, právo zastoupení při ústním zrušovacím líčení.

Byla-li při obžalobě z vraždy dána porotcům i eventuální otázka na zločin zabítí, není to porušením předpisu § 267 tr. ř. a zmatkem dle § 344 č. 7 tr. ř. Byl-li při tom úmysl pouze nepřátelský výsledky líčení dostatečně napovězen, jest soud i z vlastní iniciativy a, aniž by se dopouštěl zmatku dle § 344 č. 6 (320) tr. ř., oprávněn, položit tuto otázku.

Do výroku o nákladech lze si stěžovati řádnými opravnými prostředky proti rozsudku jen v případech, v nichž změnou výroku o vině, pokud se týče o soukromoprávních nárocích se stane i výrok o nákladech vratkým; jinak jest výroku tomuto odporevatí zvláštní stížností na sborový soud druhé stolice.

(Rozl. ze dne 29. března 1919, Kr II 18/19.)

Při ústním zrušovacím líčení, nařízeném k zmateční stížnosti obžalovaného, odsouzeného porotním soudem v Brně pro zločin zabítí dle § 140 tr. zák., hlásil se zástupce poškozené, ježž se byla k trestnímu řízení

jako soukromá účastnice připojila, a žádal za připuštění k jednání. Nejvyšší soud usnesl se, nepřipustiti zástupce soukromé účastnice k líčení; neboť jednání před soudem zrušovacím obmezuje se na zmateční stížnost obžalovaným neb některou osobou v § 282 tr. ř. jmenovanou aneb státním zástupcem neb soukromým žalobcem podanou s vyloučením odvolání z výroku o trestu a o soukromoprávních nárocích a stížnosti do nákladů trestních. Dle toho volá se k roku o kasač. líčení dle § 286 tr. ř. pouze obžalovaný a soukromý žalobce, pokud v tom kterém případě nastupuje, nikoli však soukromý účastník. Soukromý účastník by se mohl pouze tehdy účastniti kasač. líčení, kdyby mu příslušelo postavení podpůrného obžalobce, což v tomto případě ovšem nenastalo. Jinak jsou práva soukromého účastníka v § 47 tr. ř. způsobem vyčerpávajícím vytčena, právo účastenství při zrušovacím líčení tam však uvedeno není. Rovněž z analogického předpisu § 471 odst. 5 tr. ř. a *certario* vychází na jevo, že by zákonodárce i pro zrušovací řízení byl vydal takovéto nařízení, kdyby byl býval měl v úmyslu, připustiti účastenství soukromého účastníka i při řízení zrušovacím.

Po té zavrhl nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného a postoupil jeho stížnost do výroku soudu prvé stolice o nákladech na zastoupení soukromé účastnice při porotním líčení k rozhodnutí soudu druhé stolice.

Důvody:

Zmateční stížnost opírá se ciferně jen o zmateční důvod § 344 č. 7 tr. ř., poněvadž prý byli porotcové tím, že jim byla položena eventuální otázka na zločin zabití, tážáni na čim, kterého v obžalobě vůbec není a na něž tato ani při hlavním přelíčení rozšířena nebyla. Avšak již z porovnání hlavní otázky, položené souhlasně s obžalobou na zločin vraždy, s eventuální otázkou, znějící na zločin zabití vychází jasně na jevo, že oběma otázkám slouží za podklad jeden a týž skutek, totiž jednání obžalovaného proti K. M., z něhož smrt tohoto vzešla. Obě otázky liší se od sebe toliko tím, že otázka hlavní zní, byl-li tento skutek spáchán v úmyslu usmrtiti, kdežto otázkou eventuální jest se jen tážáno, zda skutek byl proveden ne sice v úmyslu usmrtiti, avšak přece v jiném úmyslu nepřátelském. Položením otázky eventuální mělo býti porotcům jen umožněno, aby skutek obžalovaného zkoumali netoliko s právního hlediska v obžalobě uplatněného, nýbrž i s odchýlného právního hlediska zločinu zabití. Obžalobou jest však vázán soud dle § 262 a 267 tr. ř. jen co do skutku předmět obžaloby tvořícího a to potud, že nesmí souditi o skutku, na něž původní obžaloba nezněla neb během přelíčení rozšířena nebyla. Názoem obžaloby co do právní subsumce skutku zažalovaného není však soud vázán. Nebylo tudíž s hlediska §§ 262, 267 tr. ř. překážky, aby soud, položiv porotcům eventuální otázku na zločin zabití, nedával jim podnětu, by skutek, neshledají-li v něm subjektivní náležitosti zločinu vraždy, posuzovali též s hlediska zločinu zabití. Postup soudu reopodstatňuje tudíž zmatek stížností dovolávaného. Pokud stížnost poukazuje ve vývodech svých také k tomu, že otázka na zločin zabití nebyla ani obžalobou ani spisy ani obranou obžalovaného odůvodněna a že byla dána proti zákonu ku nenahraditelné škodě a ujmě práv

obžalovaného, hledí tím uplatňovati věcně též zmateční důvod § 344 č. 6 tr. ř., byť i ciferně důvodu toho neuváděla. Než tím, že nebylo se žádné strany výslovně tvrzeno, že by obžalovaný byl jednal nikoliv v úmyslu vražedném, nýbrž jen ve všeobecném úmyslu nepřátelském, nebylo vyloučeno právo soudu, položit porotcům otázku eventuální na zločin zabítí. Toto oprávnění soudu lze tím méně bráti v pochybnost, an s mnoha stran dosvědčený nepřátelský poměr obžalovaného ku K. M. a náhlost, s jakou proveden byl čin, poukazovaly na eventualitu, že úmysl obžalovaného, usmrtiti svého odpůrce, nedospěl mu k jasnému vědomí a že týž jednal spíše jen ve všeobecném nepřátelském úmyslu, jak týž stačí sice k odsouzení pro zločin zabítí, nikoli však pro zločin vraždy. I po stránce této není tudíž zmateční stížnost odůvodněna. Pokud si stěžovatel stěžuje ve zmateční stížnosti i do výroku rozsudku, jímž byly soukromé účastníci přiknuty náklady právního zastoupení, jakkoliv tato byla se svými soukromoprávními nároky odkázána na pořad práva civilního, nepřivádí žádného z ohlášených opravných prostředků k platnosti. Neboť dle prvního odstavce § 392 tr. ř. možno řáduými opravnými prostředky proti rozsudku brojiti proti výroku o nákladech jen potud, pokud změnou rozsudku ve výroku o vině, pokud se týče o soukromoprávních nárocích se stane i výrok o nákladech vratkým. Jinak jest se opíratí proti výroku o nákladech zvláštní stížností na sborový soud druhé stolice. V přítomném případě, kde bylo zmateční stížnost do výroku o vině zamítnouti, proti výroku však, jímž byla soukromá účastnice na pořad práva civilního odkázána, jest odvolání dle § 366 odst. 2 tr. ř. vůbec nepřipustno, náleží o stížnosti do výroku o nákladech rozhodnouti sborovému soudu druhé stolice, na nějž bylo stížnost obžalovaného odkázati.

Čís. 32.

K nepřátelství, které vylučuje svědka z přísahy dle § 170 č. 6 tr. ř., nestačí, že svědek měl k nepřátelství pohnutku; jest třeba důkazu, že pohnutka ta nepřátelství vskutku zrodila a že se toto zahnízdilo v duši svědka trvale a tak mohutně, že jej uzpůsobuje, by záští svému obětoval osud, ba i život svého nepřítele.

§ 170 č. 6 tr. ř. předpokládá také nepřátelství neodvislé od trestního činu, o kterém má svědek býti slyšen.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1919, Kr I 117/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl dle § 4 č. 2 zák. ze dne 31. prosince 1877 č. 3 ř. z. z roku 1878 v zasedání neveřejném zmateční stížnost obžalovaného, který byl rozsudkem krajského jako porotního soudu v Písku uznán vinným zločinem úkladné vraždy podle §§ 134, 135 č. 1 tr. zák., pokud se stížnost tato opírala o zmatek dle § 344 č. 4 tr. ř.

Důvody:

Zmatečnost řízení po rozumu § 344 č. 4 tr. ř. shledává obžalovaný v tom, že porotní dvůr soudní, vzav přes obhájcův odpor svědky Marii K. a Josefa B. (otce zavražděné manželky obžalovaného) do přísahy, prohršel se na předpisu § 170 č. 6 (§ 247 odst. 2) tr. ř., jehož zákon pod zma-